

Ion Iliescu și Petre Roman, inculpați în dosarul Mineriadei | Vizitat acasa de procurori, Iliescu nu a dat declarații

Fostul președinte Ion Iliescu și fostul premier Petre Roman au fost inculpați în dosarul Mineriadei din iunie 1990 pentru savârșirea de infracțiuni contra umanității. Procurorii trebuie să refacă ancheta în acest dosar, după ce probele strânse de anchetatori au fost anulate în instanță.

Inițial, în iunie 2017, fostul președinte Ion Iliescu a fost trimis în judecata alături de Petre Roman și fostul director SRI Virgil Magureanu. Însa, în decembrie 2020, Înalta Curte de Casație și Justiție a decis restituirea dosarului la Parchetul Militar pentru refacerea de la zero a anchetei.

O procurare de la Parchetul General s-a deplasat, miercuri, la locuința lui Ion Iliescu, însă fostul șef al statului nu a vrut să dea o declarație în dosar.

'În acest moment procesual, nu au vrut să dea declarații, dar înțelegeți că este un moment procesual. Ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale este una complexă, are aproape 300 de pagini și au vrut să o citească și să vină cu declarații ulterioare, după ce iau la cunoștința de probe și ceea ce am reținut noi pe larg. La acest moment procesual, nu au vrut să dea declarații. Nu știm dacă îi trimitem în judecată, este o etapă procesuală, beneficiază încă de prezumția de nevinovăție, își pot face apărări și eu nu pot să mă pronunț la acest moment cu privire la o eventuală soluție care se va da în acest dosar', a explicat procurarea care se ocupa de acest dosar.

În cazul lui Ion Iliescu se aplică o procedură specială, deoarece el nu se poate deplasa la sediul Parchetului, având 95 de ani.

Tot miercuri, Petre Roman a venit la Parchetul General pentru a i se aduce la cunoștință faptul că are calitatea de inculpat.

'Această învinuire este profund nedreaptă. Ce interes aveam eu? Mai mult: cum aș fi putut eu, profesor, cercetător, trecut prin baricada de la Inter, unde au fost 39 de tineri, camarazi de-ai mei, uciși de gloanțele trase la ordinul lui Ceaușescu, angajez România pe drumul spre UE, spre NATO? Această angajare am făcut-o categoric și fără nicio ezitare. Deci, cum aș fi putut eu, ce interes aveam ca să organizez, să fac un complot, o represiune? Împotriva cui? (...) Nu exista nicio dovadă ca aș fi fost eu angajat în aducerea minerilor. Ceea ce s-a întâmplat acolo a fost cu implicarea evidentă a oamenilor fostei Securități', a declarat Petre Roman la intrarea în sediul Parchetului General.

Ulterior, Parchetul General a emis un comunicat de presă în care explică acuzațiile care li se aduc lui Ion Iliescu și Petre Roman.

Astfel, spun procurorii, în luna iunie 1990, persoane cu funcție de decizie în statul român la acel moment au lansat o politică de represiune împotriva populației civile din Capitală, în urma căreia au fost ucise 4 persoane, au fost violate 2 persoane, s-a vătămat integritatea fizică și/sau psihică a peste 1.300 de persoane și au fost persecutate prin lipsirea nelegală de libertate peste 1.200 de persoane.

Începând cu 22 aprilie 1990, în Piața Universității din București a avut loc o manifestație ce s-a desfășurat pe durata mai multor săptămâni, până la data de 13 iunie 1990. Manifestația avea caracterul unei opoziții la puterea nou instaurată în România după Revoluția din 1989, manifestanții solicitând verbal, prin comunicate și alte forme de protest, ruperea de regimul comunist abia înlocuit în decembrie 1989, promovarea unor persoane care nu aveau un trecut de activist de partid, înființarea unei televiziuni libere și alte astfel de revendicări de sorginte

democratica.

În acest context, Ion Iliescu, Petre Roman și alte persoane din conducerea statului sau a Frontului Salvării Naționale au lansat un atac împotriva manifestanților aflați fizic în Piața Universității, care reprezenta în fapt un pretext menit să mascheze acțiunea represivă împotriva persoanelor care au participat anterior la aceste manifestații, în special liderii de opinie, precum și împotriva oricărei persoane care manifesta sau erau susceptibili de a manifesta o formă de opoziție, în special studenți, intelectuali sau persoane care exprimau apropierea de valorile occidentale.

Având în vedere amploarea atacului, arată sursa citată, punerea în aplicare a acestuia a necesitat angrenarea unui număr foarte mare de persoane. În acest sens, persoane din conducerea statului ar fi constituit, potrivit probelor administrate, un grup criminal de tip sistemic, eterogen, de natură politică, administrativă, militară și civilă, în cadrul cărui a fost implicat un număr mare de persoane, cu o contribuție de natură și conținut diferite la faptele produse la o scară impresionantă.

'Persoanele care au efectuat în mod fizic actele de natură criminală au ocupat o poziție inferioară în ierarhia grupului, însă conceperea și orchestrarea comiterii infracțiunilor a revenit conducerii politice a statului român de la acel moment, prin persoanele menționate. Din actele administrate de procurori a rezultat convența la nivelul planificării și orchestrării planului infracțional, iar modalitatea prin care au ales să o pună în aplicare a fost prin intermediul altor persoane, neparticipante la înțelegere. Astfel, începând cu data de 13 iunie 1990 a fost pusă în practică o acțiune represivă împotriva manifestanților aflați în Piața Universității din București. În acest atac au fost implicate, în mod nelegal, forțe ale Ministerului de Interne, Ministerului Apărării Naționale, Serviciului Român de Informații, precum și peste zece mii de mineri și alți muncitori din mai multe zone ale țării', explică Parchetul.

Acțiunea represivă a avut caracterul unui atac generalizat și sistematic, în cadrul cărui au murit prin împușcare a 4 persoane, au fost violate 2 persoane, au fost vatamate fizic sau psihic 1.311 persoane.

De asemenea, 1.211 persoane au fost persecutate prin privarea nelegală de libertate. Astfel, în dimineața zilei de 13 iunie 1990, peste două sute de persoane au fost ridicate și transportate la unitatea militară 0575 Magurele a Ministerului de Interne, unde au fost reținute până în după-amiază aceleași zile, când au fost lăsate să plece, după o cercetare sumară.

'Conform hotărârii luate de către factorii politici, conducători ai instituțiilor de forță, precum și de către persoane din conducerea Frontului Salvării Naționale, în Piața Universității au fost aduși muncitori de la Întreprinderea de Mașini Grele București, care s-au manifestat violent, agresând fizic persoanele aflate în zona Institutului de Arhitectură, după care au ocupat Piața Universității, împreună cu forțele de ordine, pentru a împiedica revenirea manifestanților. Acțiunile întreprinse de autoritățile statului au generat o ripostă violentă din partea opoziției, astfel că au fost incendiate sediile Poliției Capitalei, Ministerului de Interne, Televiziunii Române și Serviciului Român de Informații. S-a făcut uz de arma cu muniție de război de către forțele de ordine, în aceste împrejurări fiind împușcate mortal 4 persoane. Represiunea autorităților a continuat, în zilele de 14 și 15 iunie 1990, printr-un atac sistematic desfășurat împreună cu minerii și muncitorii din mai multe județe ale țării, care deveniseră o adevărată forță de ordine, paralelă cu cele recunoscute și organizate potrivit legii', adaugă Parchetul.

În acest context, minerii aduși în București au devastat sediile partidelor politice nou înființate sau reînființate după Revoluția din decembrie 1989 și care se aflau în opoziție, locuințele principalilor lideri politici din opoziție și sedii ale publicațiilor de presă independente și ale unor instituții de învățământ.

De asemenea, au agresat locuitori ai Bucureștiului, sub pretextul că aceștia au legătură cu manifestațiile din Piața Universității.

Persoanele care au fost ridicate din Piața Universității, împreună cu altele considerate ca având legătura cu manifestațiile, au fost duse cu forță în UM 0575 Magurele și în incinta Școlii Militare Superioare de Ofițeri de la Baneasa, fiind private de libertate într-un mod nelegal și în spații total improprii pentru deținerea unor persoane. Privarea de libertate fără forme legale a acestora a durat până cel mai târziu pe data 21 iunie 1990.

Cazarea civililor aduși de pe strazile Bucureștiului s-a realizat în condiții total improprii, în garaje, atât bărbați, cât și femei, minori și bătrâni. Aceste persoane s-au aflat în permanență sub paza militară, nefiindu-le permis să ia legătura cu rudele sau cu altcineva din exterior, fără a primi asistența medicală adecvată și fiind supuse la tratamente înjositoare și degradante (inclusiv prin simularea unor execuții colective sau prin găsirea colectivă prin eliberarea gazelor de eşapament în spațiile de deținere).

'Facem precizarea ca starea de fapt reținută și încadrarea juridică a faptelor au la bază exclusiv probatoriul administrat după data de 04.06.2021, data la care cauza a fost restituită la parchet, ca urmare a parcurgerii procedurii de cameră preliminară, în urma căreia au fost anulate toate probele administrate anterior anului 2017 și s-a constatat nulitatea actelor de urmărire anterior efectuate', mai spune Parchetul.